

LATVIJAS ALPĪNISMA SAVIENĪBAS ALPĪNISMA KOMISIJA

PROTOKOLS nr. 4

2007. gada 12. jūnijā

Rīgā, BJC „Daugmale”

Sēdes norises laiks: no plkst. 18.35 – 21.25

Piedalās: Oļegs Mirošņikovs, Valdis Ķikāns, Sigizmunds Grohovskis, Edgars Šāblis, Kristaps Liepiņš, Atis Plakans

Protokolē: Gundega Skagale

Darba kārtība:

1. Kalnos kāpšanas noteikumu izskatīšana 1
2. Atestācijai iesniegto instruktoru dokumentu izskatīšana 4
3. LAS dalības UIAA ekonomisko un politisko jautājumu risināšana 5

Norise:

1. Kalnos kāpšanas noteikumu izskatīšana

1.1. Priekšlikums: O. Mirošņikovs ierosina punktus 1.4.1., 3.2.3., 3.2.4., 3.2.5. papildināt ar pus kategorijām. Ja atstāsim prasību dalībniekiem būt ar iepriekšējās kategorijas maršruta pieredzi, nevis pus kategorijas, tas nozīmēs, piemēram, ka viņš var iziet 3A un uzreiz pēc tam iet 4B. Manuprāt, tas nav pareizi, pārāk ātri, bez nepieciešamās pieredzes.

1.2.1. Diskusija: par punktu 1.2 - kam ir saistoši Kalnos kāpšanas noteikumi – tikai organizācijām vai arī individuāliem biedriem.

A. Plakans uzsver, ka reāli saistošus noteikumus var uzlikt organizācijai, kas organizē alpīnisma pasākumus, nevar individuāliem biedriem. Ko Latvijas Alpīnistu savienības biedrs iegūst, ievērojot šos noteikumus? Kādas būs sekas, ja šos noteikumus neievēros? Nepieciešams kontroles mehānisms,

Z. Grohovskis: mēs varam diktēt noteikumus tikai saviem kolēģiem, pārējiem tie nav saistoši.

E. Šāblis norāda, ka tiem, kas nav LAS biedri, noteikumi ir ieteikums, rekomendācijas, kā pareizi kāpt. LAS biedriem visiem obligāti. Ja tiek pārkāpti šie noteikumi, var apspriest par izslēgšanu no organizācijas. Kalnos kāpšanas noteikumi alpīnismā ir jāievēro striktāk nekā šoferiem satiksmes noteikumi.

K. Liepiņš norāda, ka šis nav tas dokuments, kas garantēs drošību kalnos.

V. Ķikāns uzsver, ka instruktoriem tie nav ieteikumi, bet obligāti ievērojami noteikumi.

A. Plakans ierosina norādīt: ja instruktori nestrādā pēc Kalnu kāpšanas noteikumiem, tad LAS var nedot rekomendācijas šim speciālistam.

1.2.2. Priekšlikums: O. Mirošņikovs piedāvā šādu redakciju: Kalnos kāpšanas noteikumi ir obligāti visiem, kas kalnos kāpj sportisku mērķu vadīti, kā arī tiem individuālajiem alpīnistiem un organizācijām, kuri organizē mācību un sporta alpīnisma pasākumus. Šie noteikumi izstrādāti, lai nodrošināti drošību alpīnisma pasākumos. LAS valsts priekšā atbild par alpīnisma drošību. Tāpēc ir jābūt noteikumiem, kas garantē drošību. Ja kāds šos noteikumus pārkāpj, tad tā ir viņa personiskā atbildība.

1.3. Priekšlikums: K. Liepiņš ierosina no Kalnos kāpšanas noteikumiem izņemt jēdzienu „treneris”.

Izsakās: E. Šāblis norāda, ka treneris, instruktors un grupas vadītājs ir trīs atšķirīgas lietas.

Lēmums: 1.3.1. no Kalnos kāpšanas noteikumiem svītrot jēdzienu „treneris”.

Lēmums: 1.3.2. punktu 1.3.1. izteikt šādā redakcijā „Alpīnistus apmāca un vada alpīnisma instruktori pēc attiecīgās mācību programmas „Alpīnistu sagatavošanas programma”.

1.4. Priekšlikums: K. Liepiņš ierosina punktā 1.3.3. svītrot vārdu „sporta” un izteikt šo punktu šādā redakcijā: „Kalnās kāpšanai sportisti organizē grupas, bet klintīs var kāpt arī individuāli. LAS neatbalsta individuālus solo gājienus.”

Izsakās: E. Šāblis norāda, ka LAS ir Latvijas Sporta federāciju padomes biedrs. Ja no Kalnos kāpšanas noteikumiem svītrot vārdu „sports”, tad LAS ir jāizstājas no sporta federāciju padomes.

A. Plakans ierosina vārda „sportisti” vietā lietot vārdu „kalnās kāpēji”.

E. Šāblis norāda, ka klinšu kāpšanas sacensībās var startēt gan komandās, gan individuāli.

Lēmums: noraidīt K. Liepiņa priekšlikumu un Kalnās kāpšanas noteikumos saglabāt jēdzienus „sports” un „sportisti”.

1.5. Priekšlikums: A. Plakans ierosina punktu 1.4.1. šādā redakcijā: 1.4.1. „Pēc grūtības pakāpes maršrutus iedala: pēc UIAA 19 kategorijās un pēc Krievijas sešās kategorijās no 1B līdz 6B. Maršruti kalnās var tikt klasificēti pēc attiecīgajā valstī pieņemtās klasifikācijas”.

Izsakās: K. Liepiņš norāda, ka LAS nav izstrādāta sava grūtības kategoriju klasifikācija, tāpēc jālieto tā, kas pieņemta attiecīgajā kalnu rajonā, un salīdzināšanai izmantojama Maršrutu klasifikācijas salīdzināšanas tabula.

1.6. Priekšlikums: O. Mirošņikovs punktā 1.4.2. iesaka šādu redakciju: „Maršrutu kategoriju noteikšanai tiek izmantota „Maršrutu klasifikācijas salīdzināšanas tabula” (skat. „Sporta klašu un nosaukumu alpīnismā piešķiršanas noteikumi”). Šajā dokumentā tiek izmantota UIAA un Krievijas maršrutu grūtības klasifikācija”.

Izsakās: K. Liepiņš norāda, ka grūtību klasifikācija ir atkarīga arī no vasaras un ziemas vai sezonas un nesezonas attiecīgajā kalnu rajonā.

1.7. Diskusija: par punktu 2.1. – kādas organizācijas organizē kalnās kāpšanu?

Izsakās: E. Šāblis norāda, ka tas ir atkarīgs no tā, kas ierakstīts organizācijas statūtos. Piekrīt izņemt vārdu „sporta”.

1.8. Diskusija: par punktu 2.2. – kas ir alpīnisma pasākums (AP)? Vai AP ir organizatorisks pasākumu kopums jeb stihisks veidojums? Vai AP ir, ja, piemēram, divi cilvēki – sasaite, sarunā un aizbrauc uz Alpiem pakāpelēt pa kalniem.

Lēmums: Kalnās kāpšanas noteikumu sākumdaļā atšifrēt biežāk lietojamās, būtiskos terminus: alpīnisma pasākums, alpīnisma organizācija, grupas vadītājs, instruktors, sporta grupa. Atbildīgais: K. Liepiņš.

1.9. Priekšlikums: punktā 2.5. vārdu „vadītājs” papildināt ar vārdu „pasākuma”. Svītrot „nepareizas izlaišanas” un tā vietā rakstīt „Kalnās kāpšanas noteikumiem neatbilstošas”.

Lēmums: papildināt ar vārdiem „pasākuma”, „Kalnās kāpšanas noteikumiem neatbilstošas”. Svītrot punktus 2.6 un 2.7.

1.10. Priekšlikums: punktu 2.10. izteikt šādā redakcijā: „AP darbības laikā jākārtos attiecīgā dokumentācija (skat. 1. pielikumu). Pēc AP beigām vecākais treneris nodod atskaiti par veikto mācību un treniņu darbu un izietajiem maršrutiem LAS”.

1.11. Priekšlikums: punktā 3.2.1. svītrot vārdus „tikai kopā ar dalībnieku pastāvīgo treneri”.

Izsakās: A.Plakans piekrīt priekšlikumam, norādot, ka vienīgie, kuri drīkst bērniem līdz 16 gadiem kaut ko noteikt, ir viņu vecāki un, ja viņi uzticas, tad to, kur drīkst un kur nedrīkst iet, nosaka AP vadītājs.

E. Šāblis piekrīt svītrot, norādot, ka katra organizācija, kurai nepieciešams, var izstrādāt stingrākas prasības nekā Kalnos kāpšanas noteikumi.

Lēmums: svītrot no punkta 3.2.1. prasību par pastāvīgo treneri.

1.12. Priekšlikums: punktā 3.2. norādīt, ka sporta grupas vadītājam jābūt tādas pašas grūtību kategorijas maršruta veikšanas pieredzei un iepriekšējās grūtības kategorijas maršruta vadīšanas pieredzei. Punktā 4.1. vārdu „alpīnists EK” vietā rakstīt – kuriem ir divu 3B maršrutu vadības pieredze.

Izsakās: O. Mirošņikovs norāda, ka sporta grupa ir grupa, kuras dalībniekiem ir vismaz 3A kategorijas maršrutu izešanas pieredze. Vadītājam jābūt pieredzei tajā grūtības kategorijā, kuru viņš iet, un vadības pieredzei iepriekšējās grūtības kategorijas maršrutā.

A. Plakans: pieci cilvēki, kas kā otrie izgājuši 3A maršrutu, kāda var būt viņu pieredze?! Jābūt vadības pieredzei.

E. Šāblis: kā var noteikt, kurš ir gājis pirmais? Vadītājam nav jābūt pirmajam, viņam jāorganizē.

V. Ņikāns: vadītājam ir iepriekš jāsastāda kāpšanas plāns.

1.13. Lēmums: svītrot punktu 3.2.6. kā novecojušu. Kalnos kāpšanas noteikumos vārda „izlaidējs” vietā lietot „grupas vadītājs”.

1.14. Lēmums: punktu 3.2.8. ievietot pēc 3.2.5., aiz vārdiem „ziemā” iekāvās ielikt „nesezonā”, „vasarā” – „sezonā”.

1.15. Priekšlikums: K. Liepiņš ierosina punktā 5.6. vārdus „glābšanas dienesta” mainīt ar „AP vadītājs”. Svītrot punktus 5.1. un 5.2. Punktā 5.9. ierakstīt: „AP vadītājs pasākumu darbības nepieciešamības gadījumā saskaņo ar attiecīgā kalnu rajona glābšanas dienestiem”. Punktu 5.10. izteikt šādā redakcijā: „5.10. Ja rajonā noorganizēti vairāki AP, tad AP vadītājs saskaņo un koordinē savstarpējo sadarbību, tajā skaitā arī darbības nelaimes gadījumu laikā”. Tas uzliek par pienākumu saskaņot virsotnes, uz kurām cilvēki iet, lai neradītu liekas problēmas.

1.16. Priekšlikums: A. Plakans ierosina: ja maršrutu neiziet laikā, grupai nav obligāti jāatgriežas, drīzāk jāinformē AP vadītājs un kopīgi pieņem atbilstošu lēmumu.

Izsakās: E.Šāblis, O. Mirošņikovs: ja ir šaubas maršrutu iziet noteiktā laikā grupai jāatgriežas to neveikušai vai jāsaņem AP vadītāja atļauja turpināt maršrutu.

Z. Grohovskis: grupa pilnā sastāvā atbild par to, lai informētu AP vadītāju. Tam noder telefons, rācija, signālrakete...

K. Liepiņš norāda, ka bieži vien traumēto atstāt maršrutā ir sakarīgāks risinājums, nekā viņu pārvietot. Ierosina šādu redakciju: „grupai ir jārikojas atbilstoši situācijai”.

K. Liepiņš rezumē darbības scenāriju: grupa, kurā ir negadījums: 1) informē AP vadību; 2) informē glābšanas dienestus; 3) sazinoties ar AP vadību un glābšanas dienestiem, kopīgi pieņem lēmumu, kā rīkoties; 4) tikai pēc tam, ja ir iespēja un nepieciešamība, organizē glābšanu.

1.17. Lēmums: apvienot 6.2. un 6.3. punktus, svītrot punktu 6.5.

1.18. Lēmums: punktā 6.4. vārdu „ar cieņu un sapratni izturēties pret kalnu dabu, kultūru un vēstures pieminekļiem, vietējo iedzīvotāju paražām un tradīcijām” vietā rakstīt „ievērot UIAA deklarācijas un ētikas kodeksus”.

1.19. Priekšlikums: K. Liepiņš ierosina apvienot punktus 7.4. un 7.5. Ja maršruts veikts vienatnē vai veikts glābšanas darbos, tad par šī maršruta ieskaitīšanu lēmumu pieņem LAS alpīnisma komisija.

Izsakās: O. Mirošņikovs norāda, ka Eiropa un arī Krievijā daudzi iet solo. Ja kāpj droši, kas principā ir iespējams, tad šādu kāpienu var ieskaitīt.

V. Ķikāns norāda, ka grupas vadītāja kompetencē ir novērtēt un izlemt, vai cilvēks, ja maršrutā ir bijuši glābšanas darbi, kā rezultātā līdz virsotnei palikuši daži desmiti metri, uzkāpis virsotnē jeb nē.

K. Liepiņš: ir smieklīgi ieskaitīt glābšanas darbus kā uzkāpšanu virsotnē'. Ja cilvēks nav uzkāpis Everestā, tad nav. Viņam var iedot Trīs zvaigžņu ordeni par piedalīšanos glābšanas darbos, bet virsotnē viņš nav uzkāpis.

Balsojums: par 1. variantu (lēmumu pieņem LAS komisija) – A. Plakans, K. Liepiņš. Par 2. variantu (šāds maršruts netiek ieskaitīts klasifikācijas normatīvos) – nav. Par 3. variantu (svītrot punktu 7.5.) – Z. Grohovskis, O. Mirošņikovs, V. Ķikāns, E. Šāblis.

Lēmums: svītrot punktu 7.5.

1.20. Priekšlikums: K. Liepiņš ierosina, ka par nelaimes gadījumu AP vadītājs iesniedz ziņojumu LAS alpīnisma komisijai, kura analizē situācija un informē par to LAS valdi. Mums ir vienreiz jābeidz slēpt nelaimes gadījumi. Tā ir lieta, no kā visa pasaule mācās. Katra mācība, ko cilvēki gūst, ir rakstīta ar asinīm. Slēpt un noklusēt ir liels pārkāpums pret alpīnistiem. Par nelaimes gadījumu jāsniedz ziņojums un komisija lemj, vai šo maršrutu ieskaitīt jeb nē.

Izsakās: E.Šāblis ierosina ziņot vai nu LAS alpīnisma komisijai vai LAS valdei. Iesaka: ja sasaite iet divniekā, jābūt sakariem ar novērotājiem vai cita veida tiešajiem sakariem.

K. Liepiņš atbalsta kā rekomendējošu ieteikumu.

Lēmums: punktā 7.6. norādīt, ka par nelaimes gadījumiem jāziņo LAS alpīnisma komisijai.

1.21. Lēmums: Kalnos kāpšanas noteikumus kopumā uzskatīt kā pieņemtus. Jauno noteikumu redakciju, kurā iekļauti sēdē veiktie labojumi, izsūtīt visiem komisijas locekļiem galīgai saskaņošanai. Atbildīgais: E. Šāblis.

2. Atestācijai iesniegto instruktoru dokumentu izskatīšana

Ziņo: E.Šāblis informē, ka LAS alpīnisma komisijā pārtestācijai iesniegti četrus instruktoru dokumenti – 1. kategorijas instruktori Pēteris Kūlis, Sigizmunds Grohovskis, 2. kategorijas – Edgars Šāblis, Aleksandrs Kreicbergs. Tie ir instruktori, kuru tiesības nav anulētas. Vienīgā prasība līdz šim ir bijusi, ka Krievijas dokumentiem ir jābūt tulkotiem latviešu valodā.

Izsakās: K. Liepiņš ierosina instruktoru atestācijai ņemt vērā visus dokumentus – gan Krievijas, gan Francijas izcelsmes. Tad pēc LAS izstrādātajām prasībām instruktoram – zināšanas, prasmes, fiziskā sagatavotība, pieredze, spējas – izlemj, kas atbilst instruktoru statusam un kas, nē. Jābūt pedagogijas prasmei. Pieredzei – instruktors nevar būt tikai salasījies grāmatas. Spējām un fiziskai sagatavotībai – nav jākāpj paši sarežģītākie maršuti, bet 4. kategorijas noteikti. Viņam ir jāiziet cauri sietam, jo viņš ir instruktors. Ja netiek cauri, tad ir laiks sagatavoties, un nāc atkal.

O. Mirošņikovs norāda, ka LAS ir jābūt dokumentam, uz kā pamata sertificē instruktorus.

A. Plakans norāda, ka jābūt skaidri definēt kvalitātes rādītājiem, kādiem instruktoriem jāatbilst, kā arī jāvienojas, ko mēs saucam par instruktoru.

E. Šāblis ierosina, ka instruktors ir cilvēks, kas veic apmācību un novērtē zināšanas – gan teorētiskās, gan praktiskās. Uzsver, ka ir jāizstrādā arī alpīnistu mācību programmas, un grupas vadītāja standarts.

Lēmums: 2.1. Izstrādāt alpīnisma instruktora apmācības programmu un standartu, vēlams pēc UIAA, norādot stundu skaitu. Atbildīgais: K. Liepiņš.

Lēmums: 2.2. Atestācijas komisijai veikt I un II kategorijas instruktoru pāratestāciju saskaņā ar Alpīnisma instruktoru nolikuma punktu 6.5. Atbildīgais: S.Grohovskis.

3. LAS dalības UIAA ekonomisko un politisko jautājumu risināšana

Lēmums: Šo darba kārtības punktu pārcelt uz nākamo sēdi.

Nākamā komisijas sēde 04.09.2007. plkst. 18 BJC „Daugmale”